

Warszawa, 21 listopada 1949 r.



C09b 29/12

 Urzędu Patentowego
 Rzeczypospolitej Polskiej

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 33698

Kl. 22 a, ^{29/12}±

J. R. Geigy A. G.
 (Bazyleja, Szwajcaria)

Sposób wytwarzania barwników jednoazowych

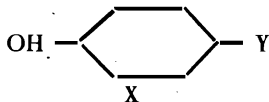
Zgłoszono 24 czerwca 1946 r.

Udzielono 20 maja 1949 r.

Pierwszeństwo: 5 maja 1942 r. (Szwajcaria)

W patencie szwajcarskim nr 178818 i patentach dodatkowych opisane są cenne barwniki jednoazowe, które można chromować i które otrzymuje się przez sprzęganie kwasu 4-nitro-2-aminofenolo-6-sulfonowego z fenolami, posiadającymi w położeniu para grupę alkylową o najmniej trzech a najwyżej pięciu atomach węgla.

Obecnie znaleziono, że powstają bardzo cenne barwniki jednoazowe, dające się chromować przez sprzęganie kwasu 4-nitro-2-aminofenolo-6-sulfonowego z fenolami o wzorze ogólnym.



w którym X oznacza alkyl o najmniej trzech a najwyżej ośmiu atomach węgla lub cykloalkyl, a Y oznacza chlor lub alkyl o najwyżej ośmiu atomach węgla albo cykloalkyl, przy

czym w położeniu 5 może być ewentualnie podstawiony metyl.

Odpowiednimi fenolami do wykonania sposobu są np. 2,4-dwu-trzeciorz.-amylofenol, 2-trzeciorz.amylo-4-trzeciorz.butylofenol, 2,4-dwu-trzeciorz.butylofenol, 2-trzeciorz.amylo-4-metylofenol, 2-heksylo-4-chlorofenol, 2-propylo-4-trzeciorz. butylofenol, 2-oktylo-4-metylofenol, 2-trzeciorz.amylo-4,5-dwumetylofenol, 2-trzeciorz. butylo-4-cykloheksylofenol.

Nowe barwniki są ciemnymi proszkami. Barwią one wełnę z kwaśnej kąpieli w odcieniach od pomarańczowego do brunatnego, które to odcienie, chromowane według któregośkolwiek ze znanych sposobów przechodzą w cenne odcienie oliwkowóbrunatne do brunatnooliwkowych. Jest rzeczą godną uwagi i niespodziewaną, że wyższa grupa alkylowa lub cykloalkylowa, a zwłaszcza trzeciorzędowa wyższa grupa alkylowa, znajdująca się w położeniu

2 wywołuje, w porównaniu z barwnikami według wymienionych wyżej patentów, przesunięcie odcienia barwy do oliwkowego, poprawienie trwałości potting i częściowo trwałości na światło. W podanych niżej przykładach części oznaczają części wagowe.

• Przykład I. Według znanych sposobów dwuazuje się 23,4 części kwasu 4-nitro-2-aminofenolo-6-sulfonowego. Nadmiar kwasu mineralnego zobojętnia się dwuwęglanem. Roztwór dwuazoniowy dodaje się do emulsji, otrzymanej z 23,4 części 2,4-dwu-trzeciorz.amylofenolu i 6 części oleju tureckiego oraz 200 części wody, zawierających 6 części wodorotlenku potasu i 6 części amoniaku. Po skończonym sprzęganiu dodaje się nieco soli i wytrącony barwnik odsącza i suszy.

Barwnik jest ciemnym proszkiem, który rozpuszcza się w wodzie z zabarwieniem czerwobrunatnym, a w stężonym kwasie siarkowym — z zabarwieniem brunatnym. Chromowany według któregośkolwiek ze znanych sposobów barwi on wełnę na bardzo trwałe odcienie oliwkowobrunatne.

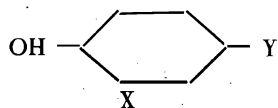
Przykład II. Według znanych sposobów dwuazuje się 23,4 części kwasu 4-nitro-2-aminofenolo-6-sulfonowego. Zobojętniony roztwór dwuazoniowy dodaje się do roztworu 17,8 części 2-trzeciorz.amylo-4-metylofenolu i 6 części wodorotlenku potasu w 50 częściach objętościowych wody.

Po skończonym sprzęganiu barwnik wysala się, odsącza i suszy. Sprzęganie można też przeprowadzać w obecności pirydyny. Otrzymuje się barwnik o podobnym odcieniu i podobnej trwałości jak w przykładzie I.

Zupełnie podobne produkty otrzymuje się stosując zamiast 2-trzeciorz.amylo-4-metylofenolu, 2-trzeciorz.butylo-4-chlorofenol lub 2-hekso-4-trzeciorz.butylofenol lub inne fenole.

Zastrzeżenie patentowe

Sposób wytwarzania barwników jednoazowych nadających się do chromowania, znamienny tym, że sprzęga się dwuazowany kwas 4-nitro-2-aminofenolo-6-sulfonowy z fenolami o wzorze ogólnym



w którym X oznacza alkyl o najmniej trzech, a najwyżej ośmiu atomach węgla lub cykloalkyl, a Y oznaczają chlor lub alkyl o najwyżej ośmiu atomach węgla albo cykloalkyl, przy czym w położeniu 5 może być ewentualnie podstawiony metyl.

J. R. Geigy A. G.

Zastępca: G. Laufer
adwokat